

Missiv

2026-02-06

Diarienummer: 25ON501

Handläggare:

Elin Fridell
026-17 80 00
elin.fridell@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnd

**Yttrande/svar angående:
Initiativärende (M) – Utred djurassisterade aktiviteter på vård-
och omsorgsboenden**

Förslag till beslut

Att initiativärendet och dess yrkande skall anses besvarat.

Bakgrund

Moderaterna väckte vid Omvårdnadsnämndens sammanträde 2025-12-11 rubricerat initiativärende med följande yrkande:

- att Sektor Velfärd återkommer till omvårdnadsnämnden med förslag på hur vårdhundar skulle kunna användas inom vård och omsorg i Gävle kommun,
- att Sektor Velfärd redovisar riktlinjer för husdjur på vård- och omsorgsboenden,
- att Sektor Velfärd redovisar riktlinjer för djurassisterade aktiviteter med lämpliga djur på vård- och omsorgsboenden.

Omvårdnadsnämnden beslutade 2025-12-11 att initiativärendet och dess yrkande tas emot och hanteras för beredning.

Sektor Vårlds yttrande efter ärendebereidning

Husdjur på vård- och omsorgsboenden

Det finns idag inga hinder för kunder på vård- och omsorgsboenden att ta med sig, eller att i ett senare skede skaffa husdjur. Detta då kunder som bor på vård- och omsorgsboenden skriver hyreskontrakt för sina lägenheter, precis som vid andra uthyrningar av hyresrätter. Kunden har dock enbart rätt att ha sitt husdjur i sin egen lägenhet och inte i de gemensamma utrymmena såsom allrum, kök, korridorer/trapphus etcetera.

Hyresvärden, i det här fallet Gävle kommun eller privat utförare, kan inte förbjuda djurhållning generellt - förutom i specifika allergianpassade hus/avdelningar.

Kunden har ett störningsansvar, dvs ansvar att säkerställa så att djuret inte skäller, ylar eller på annat sätt för oväsen så att grannar störs. Vidare har kunden även ett skadeansvar, vilket innebär ett ekonomiskt ansvar för eventuella skador som djuret orsakar i lägenheten, såsom rivna tapeter eller förstörda golv. Enligt djurskyddslagen (2007:1150) har kunden ett ansvar att djuret tas väl om hand, det vill säga själv kan ombesörja rengöring, motion, kost och veterinärbesök.

Av Vårld Gävles uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboenden framgår det att medarbetare inte har något ansvar för omsorgen av kunders husdjur. Det finns även en rutin gällande Lex Maja, (10kap. 20 a § OSL) där det framgår att personalen skall anmäla till länsstyrelsen eller polisen om de misstänker att djur far illa hos en kund.

Det finns idag kunder i våra vård- och omsorgsboenden som bor med sina husdjur, men de är förhållandevis få. För att bo på ett vård- och omsorgsboende krävs i regel ett omfattande omvårdnadsbehov vilket för de allra flesta gör det svårt att på egen hand ta hand om ett husdjur. Något som förekommer är dock att anhöriga eller andra besökare har med sig husdjur när de hälsar på. Besöken, som sker i kundens lägenhet, kan vara kortare eller längre – det händer att anhöriga med husdjur har sovit över hos kund. Dessa besök är givetvis mycket uppskattade och har en positiv inverkan för kunder med ett djurintresse.

Djurassisterade aktiviteter

Välfärd Gävle har sedan flertalet år tillbaka använt sig av digitala terapidjur, så kallade "robotdjur". Arbetet med digitala terapidjur skedde först i ett pilotprojekt och har sedermera utökats till att idag finnas på samtliga vård- och omsorgsboenden, som en del av den standardutrustning som finns på avdelningar med demensinriktning - men även de somatiska avdelningarna använder sig av djuren.

De robotdjur som idag används är katter och hundar. De är mekaniska men mycket realistiska i sitt utseende. I ON-läge kan djurens ögon röra på sig, katterna kan spinna, jama samt röra på sig vid beröring. Hundarna kan vrida på sig för att bli kliad på magen. Inuti djuren finns en "vetekudde" som kan värmas i mikrovågsugn. Tyngden och värmen förstärker känslan av ett riktigt djur och kunder kan klappa eller bära omkring på djuren. De är mycket populära och har visat sig vara effektiva hos kunder med orosproblematik.

Vårdhundar inom vård- och omsorg i Gävle kommun

Välfärd Gävle håller med Moderaterna (M) om att djur kan positiva effekter på människors psykiska hälsa utifrån flera olika aspekter. Emellertid finns det en rad faktorer som också behöver tas i beaktande. Studier har visat att den största skillnaden mellan digitala vårddjur och levande vårddjur är att de inte kan ge lika djupgående interaktion som en levande varelse kan, eftersom det för det krävs viss grad av oförutsägbar interaktion. Emellertid visar studier att digitala vårddjur är ett fullgott alternativ. Studier visar även att dessa skillnader minskar i takt med att välfärdstekniken utvecklas.

En vårdhund är precis som andra husdjur skyddade av djurskyddslagen, vilket innebär att någon behöver ha ansvar för att hunden tas väl om hand under dygnets alla timmar. Det innefattar förutom att säkerställa så att hunden får mat, motion och stimulans, även att ombesörja för oförutsedda händelser - exempelvis att rasta djuret på obekväma tider eller oplanerade veterinärbesök. Vårdhundar skulle således kunna utgöra viss risk i våra verksamheter där schemaplaneringen ligger till grund för att säkerställa vård- och omsorgen för våra kunder.

Välfärd Gävle har idag inga övergripande riktlinjer kring vårdhundar eller andra vårddjur på våra vård- och omsorgsboenden. Det är upp till respektive verksamhet att själva lyfta frågan, utreda möjligheterna, genomföra risk- och konsekvensanalys. Beslut bör fattas av berörda chefer i aktuellt chefsled.

Förslag

Utifrån sektor Velfärds beredning av ärendet, enligt ovanstående, är förslaget att initiativärendet och dess yrkande skall anses besvarat.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Velfärd